

# SELDER & COMPANY AB

## BRUKSANVISNING FÖR GRUNDOLJA

[www.selder.com](http://www.selder.com)

8.12.2021

**Arbetet skiljer sig markant från det med andra träoljor.  
LÄS OMSORGSFULLT FÖR ETT BRA RESULTAT.**



### INNEHÅLLSFÖRTECKNING

TRÄ KAN SKYDDAS MED GRUNDOLJA PÅ FLERA SÄTT .....	1
YTBEHANDLING MED OLJA VID RUMSTEMPERATUR .....	1
IMPREGNERING MED 130 GRADER VARM OLJA OCH PENSEL .....	2
FÖR GLANSIG YTA.....	2
GENOMIMPREGNERING AV ÄNDTRÄ.....	2
UNDERHÅLL.....	3
GENERELLT .....	3
ARBETSSKYDD .....	4
SÄKERHET .....	4

### TRÄ KAN SKYDDAS MED GRUNDOLJA PÅ FLERA SÄTT

Enklare behandling ger ytligt skydd, med mer krävande metoder tränger oljan djupare in. Till och med grovt grantimmer kan impregneras ända till kärnan i en autoklav enligt Selder-metoden som vi utvecklat. Fråga oss om leverantörer av sådant virke.

### YTBEHANDLING MED OLJA VID RUMSTEMPERATUR

**Rengör** ytan, då behandlingen annars gör fläckar permanenta.

**Slipa vid behov** ytan med minst #180 slipnät. Ett grövre nät gör märken som oljan inte kan fylla då den verkar inne i träet. För en halkskyddande yta kan du använda ner till #80.

**Påför** GRUNDOLJA rikligt med pensel på torrt trä. Sprid från ställen som är mättade till ställen som ännu absorberar olja. Påför och sprid tills hela ytan är mättad. Oljan tränger in några tiondels millimeter i friskt trä.

Behandlingen ger skydd mot damm och smuts inomhus och försluter ytan innan målning med Selder linoljefärger.

**OBS:** Sprucket och mycket poröst trä, speciellt tryckimpregnerat, absorberar GRUNDOLJA vid rumstemperatur på djupet.

**Torka av:** Efter 1 - 2 timmar, torka noggrant bort all olja som är kvar på ytan; den bildar annars ett klabbigt skinn.

**Tvätta** penslar, verktyg och kärl med stark såpa innan oljan torkar.

**Ge tid att oxidera:** Oljan torkar genom oxidering och torktiden beror på 1. syretillförseln och 2. temperaturen. Vid rumstemperatur och god ventilation torkar oljan inom ett dygn. I vind och

solvärme kan ytan bli beröringstorr på några timmar, i ett svalt garage med dålig ventilation kan det ta upp till en vecka.

## IMPREGNERING MED 130 GRADER VARM OLJA OCH PENSEL

**OBS:** Använd Selder LINOLJA FERNISSA för tryckimpregnerat och annat mycket poröst trä. Sådant trä absorberar onödigt stora mängder GRUNDOLJA.

**Rengör** ytan, då behandlingen annars gör fläckar permanenta.

**Slipa vid behov** ytan med minst #180 slipnät. Ett grövre nät gör märken som oljan inte kan fylla då den verkar inne i träet. För en halkskyddande yta, slipa med #100 - # 80.

**Värm** GRUNDOLJA till 130 graders temperatur, helst i en fritös.

När du behandlar trä med GRUNDOLJA vid 130 grader förångas fukt inne i träet, ringporerna öppnas utåt av ångtrycket inifrån cellerna och den varma, tunnflytande GRUNDOLJAN tränger in. Man kan se små bubblor av ånga när man påför varm GRUNDOLJA.

Du kan tryggt arbeta med 130 grader varm GRUNDOLJA – oljan leder föga värme och vid denna temperatur förorsakar den inte brännskador vid spill. GRUNDOLJANS kokpunkt är 300 grader. Värms den till 180 grader börjar den avge en vit, skarpt luktande ånga från ytan. Vid 130 grader avger den endast en doft av linolja.

**Påför** rikligt med naturborstpensel – syntetiska borst motstår inte den höga temperaturen. Sprid från ställen som är mättade till ställen som ännu absorberar olja. Påför och sprid tills hela ytan är mättad. Oljan tränger in 1 – 1,5 mm i friskt trä. Du kan öka inträngningen genom att värma ytan med en värmepistol eller IR-värmare under arbetet.

**För sidenmatt yta:** Slipa in oljan som är kvar på ytan med slipnät, först med # 120, sedan med # 320. Det oljemättade slipdammet fyller ytans små ojämnheter och gör den tät och slät.

**OBS:** För en halkskyddande yta, slipa med # 100 - # 80.

**Torka av:** Efter en halvtimme, torka noggrant bort all olja och eventuellt slipdamm som är kvar på ytan; den bildar annars ett klibbigt skinn.

**Tvätta** penslar, verktyg och kärl med stark såpa innan oljan har torkat.

**Ge tid att oxidera:** Oljan torkar genom oxidering och torktiden beror på 1. syretillförseln och 2. temperaturen. Vid rumstemperatur och god ventilation torkar oljan inom ett dygn. I vind och solvärme kan ytan bli beröringstorr på några timmar, i ett svalt garage med dålig ventilation kan det ta upp till en vecka.

## FÖR GLANSIG YTA

**Polera** den oxiderade oljeslipade ytan med LINOLJA FERNISSA. Se bruksanvisningen för LINOLJA FERNISSA.

## GENOMIMPREGNERING AV ÄNDTRÄ

Värm GRUNDOLJA till 130 graders temperatur, helst i en fritös. Fortsätt att värma oljan under hela processen.

När du behandlar trä med GRUNDOLJA vid 130 grader förångas fukt inne i träet och ringporerna öppnas utåt av ångtrycket inifrån cellerna. När all fukt har avgått förblir ringporerna öppna och när temperaturen börjar sjunka tränger den varma, tunnflytande GRUNDOLJAN in. Du kan tryggt arbeta med 130 grader varm GRUNDOLJA – oljan leder föga värme och vid denna temperatur förorsakar den inte brännskador vid spill. GRUNDOLJANS kokpunkt är 300 grader. Värms den till 180 grader börjar den avge en vit, skarpt luktande ånga från ytan. Vid 130 grader avger den endast en doft av linolja.

**Ställ arbetsstyckena i oljan** och låt dem stå tills bubblandet av utgående vattenånga upphör. Då har all fukt i träet avgått, och trycket från den avgående ångan har öppnat ringporerna utåt - de öppnar sig inte inåt. (Detsamma sker vid vakuumtorkning av timmer.)

**Låt temperaturen sjunka** till 90 grader. Den lägre temperaturen bildar ett undertryck och olja suges in i träet. En halvtimme räcker för att olja skall absorberas 5 - 6 cm in i ändträet. Alltför lång absorberingstid leder till att cellernas hålrum fylls med olja. Där gör den ingen nytta, utan hindrar endast tillförseln av syre och därmed oljans torkning.

**Lyft arbetsstyckena ur oljan** efter en halvtimme och låt dem svalna.

**Torka av:** Efter en halvtimme, torka noggrant bort all olja som är kvar på ytan; den bildar annars ett klibbigt skinn.

**Tvätta** penslar, verktyg och kärl med stark såpa innan oljan torkar.

**Ge tid att oxidera:** Oljan torkar genom oxidering och torktiden beror på 1. syretillförseln och 2. temperaturen. Vid rumstemperatur och god ventilation torkar oljan inom ett dygn. I vind och solvärme kan ytan bli beröringstorr på några timmar, i ett svalt garage med dålig ventilation kan det ta upp till en vecka.

## UNDERHÅLL

I solljus grånar ytan. Den ursprungliga färgen återställs genom att gnida in en liten mängd GRUNDOLJA.

**OBS: Använd inte alkaliska rengöringsmedel**, t.ex. GROVSÅPA, då oljan reagerar med baser (motsatsen till syror). Om detta sker upplöses det yttersta skiktet, och måste ersättas genom att gnida in lite GRUNDOLJA.

## GENERELLT

### ÅTGÅNG

Cirka 1 - 2 dl/m<sup>2</sup>. Den största källan till variation är mängden sprickor och deras egenskaper.

### LIMMA ELLER MÅLA BEHANDLADE YTOR

Du kan limma och måla trä behandlat med GRUNDOLJA.

**OBS:** Björk och bok blir flammig när den behandlas med GRUNDOLJA. Detta beror på att träet absorberar mycket olja och att det oljebehandlade träets färg växlar, speciellt på limmade stavar som uppvisar olika snittytor.



*Oljebehandlad skiva av limmade björkstavar.*

## ARBETSSKYDD

Andningsskydd behövs inte. Sörj för god ventilation, speciellt vid arbete med 130 grader varm olja. Oljan leder föga värme och vid denna temperatur förorsakar den inte brännskador vid spill.

## SÄKERHET

GRUNDOLJA består av oxiderande fettsyror som kan självantända.

**Trasor, spånor och annat poröst material som fuktats av GRUNDOLJA skall utan dröjsmål dränkas i vatten.**

Oljebehandlade ytor och penslar självantänder inte. Faran gäller endast fibrösa material.

**GRUNDOLJA är otjänlig som föda.**

Den torkar i matsmältningskanalen och orsakar diarré.

**Metallföremål som har varit i varm olja bränner.**